

'Maror', al Palau de la Música

El 23 de maig s'estrena l'òpera 'Maro', del mestre Palau i Xavier Casp. Els intents del poeta secessionista per modificar el text no han reeixit i l'obra es representarà tal i com va ser composta.

El Palau de la Música de València serà finalment l'escenari de l'estrena, en versió concert, de l'òpera *Maror*, composta pel mestre Manuel Palau (1893-1967) amb llibret del poeta Xavier Casp.

L'Orquestra de València, juntament amb el Cor de la Generalitat Valenciana i set solistes, dirigits tots per Enrique García Asensio, deixeble de Palau, interpretaran per primera vegada una de les obres que la crítica considera claus del músic valencià.

El camí, però, no ha estat fàcil. De fet, han hagut de passar gairebé deu anys des del primer intent d'estrenar *Maror* perquè aquest projecte haja pogut veure la llum. L'enfrontament, per qüestions lingüístiques, entre els hereus del mestre Palau i l'autor del llibret, el secessionista Xavier Casp, ha allargat l'estrena de l'òpera, que es va compondre entre 1953 i 1956.

El conflicte va començar el 1993, quan la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana, governada pel partit socialista, va fer la primera proposta d'es-

trenar *Maror*. Però l'autor del llibret, i en aquells anys degà de la secessionista Real Academia de Cultura Valenciana, Xavier Casp, va intentar canviar el text de l'òpera per adaptar-lo a les normes de l'acadèmia que ell representava. No debades, Casp havia escrit el text d'acord amb les Normes del 32 que ell defensava en els anys 50. Però la seua percepció de la llengua havia canviat radicalment als anys 90.

L'intent de Casp no va funcionar, i l'aleshores hereva i filla del músic, Maria Palau, es va negar a acceptar les modificacions. El segon intent va arribar amb Francesc Camps com a conseller de Cultura, ja amb el Govern popular. Poc abans que Camps deixara la Conselleria, el 1999, es van reprendre les negociacions. En aquell segon intent, Xavier Casp va acceptar oficialment d'estrenar l'òpera sense modificacions i va preferir acudir directament a l'editor del llibret per dictar-li els canvis. Aquella jugada de Casp va tornar a paralyzar l'estrena de *Maror*, i no va ser fins la primavera del 2001 quan, de la mà del subdirector del Palau de la Música, Ramón Almazán, es van tornar a reunir les dues parts. Després de diverses converses, i donat que Casp no volia abandonar els seus objectius, els hereus es van decidir, el juny de 2001, a signar un acord notarial que va certificar com a única versió bona l'original, és a dir, la composta als anys 50 amb l'ortografia de les Normes del 32. Finalment, també Casp va signar l'acord, coincidint amb la constitució de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que teòricament havia de dur la pau lingüística al País Valencià i de la qual n'és membre.

Així, cinquanta anys després, pot sentir-se per primera vegada una de les dues òperes del mestre Palau, i juntament amb les de Matilde Salvador, de les poques compostes en valencià al segle XX.

Al centre, Manuel Palau, amb barret a la mà, al costat de Maurice Ravel, a València el 1929. El mestre Palau va ser un gran admirador de Ravel, qui li va donar classes d'orquestració.

Rosanna Melià